

Zolderse Kiezel 64

Hasselt, Limburg

2024C305

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

BUREAUONDERZOEK

VLAAMS ERFGOED CENRTRUM [VEC]

2440 GEEL

LIESDONK 5

AUTEUR:

Kim Aluwé

ERKEND ARCHEOLOOG:

K. Aluwé (OE/ERK/Archeoloog/2021/0029)

© Vlaams Erfgoed Centrum VEC, Geel, 2024

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Vlaams Erfgoedcentrum VEC. Vlaams Erfgoedcentrum VEC aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	5
1.3 Gemotiveerd advies	6
BIBLIOGRAFIE	7
BIJLAGE	8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de verbouwing van een tuincentrum ter hoogte van Zolderse Kiezel 64 te Hasselt. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt 3307m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt ca. 1800m².

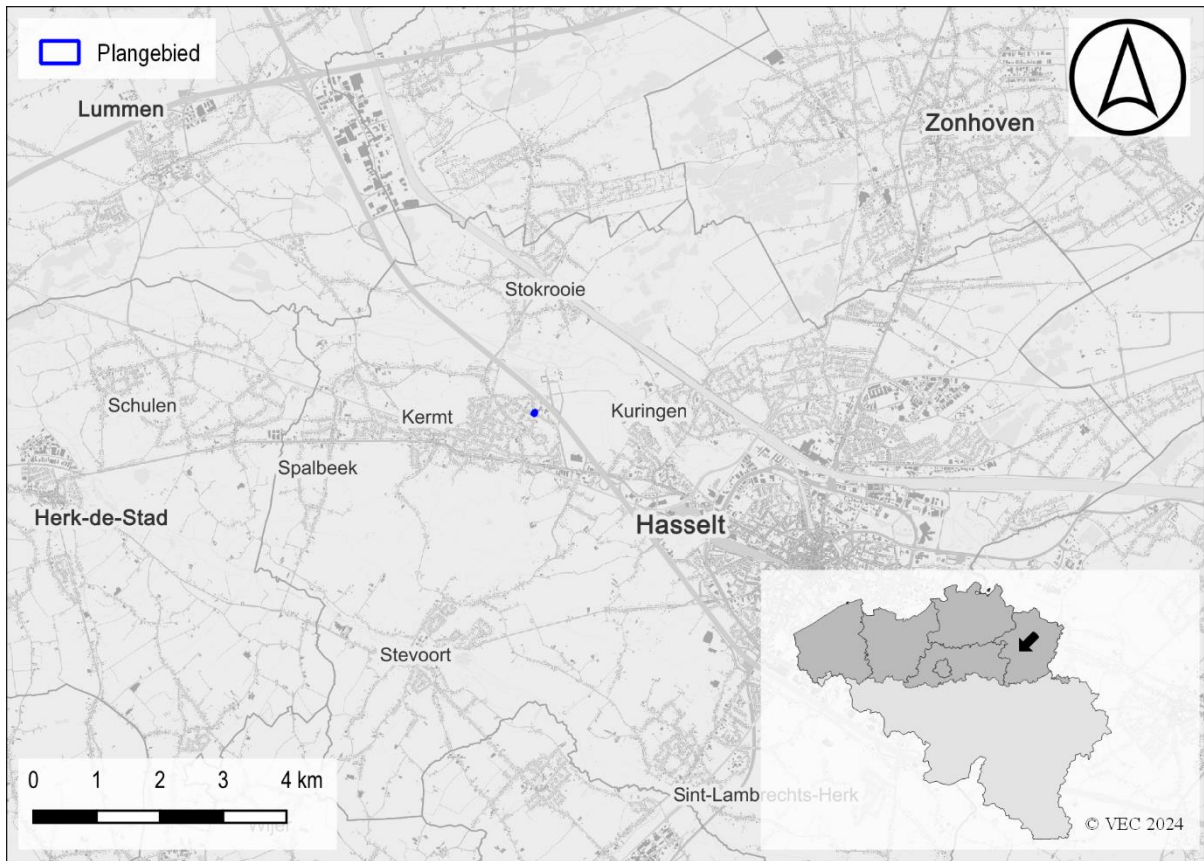
Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

VLAAMS ERFGOED CENRTRUM [VEC] is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

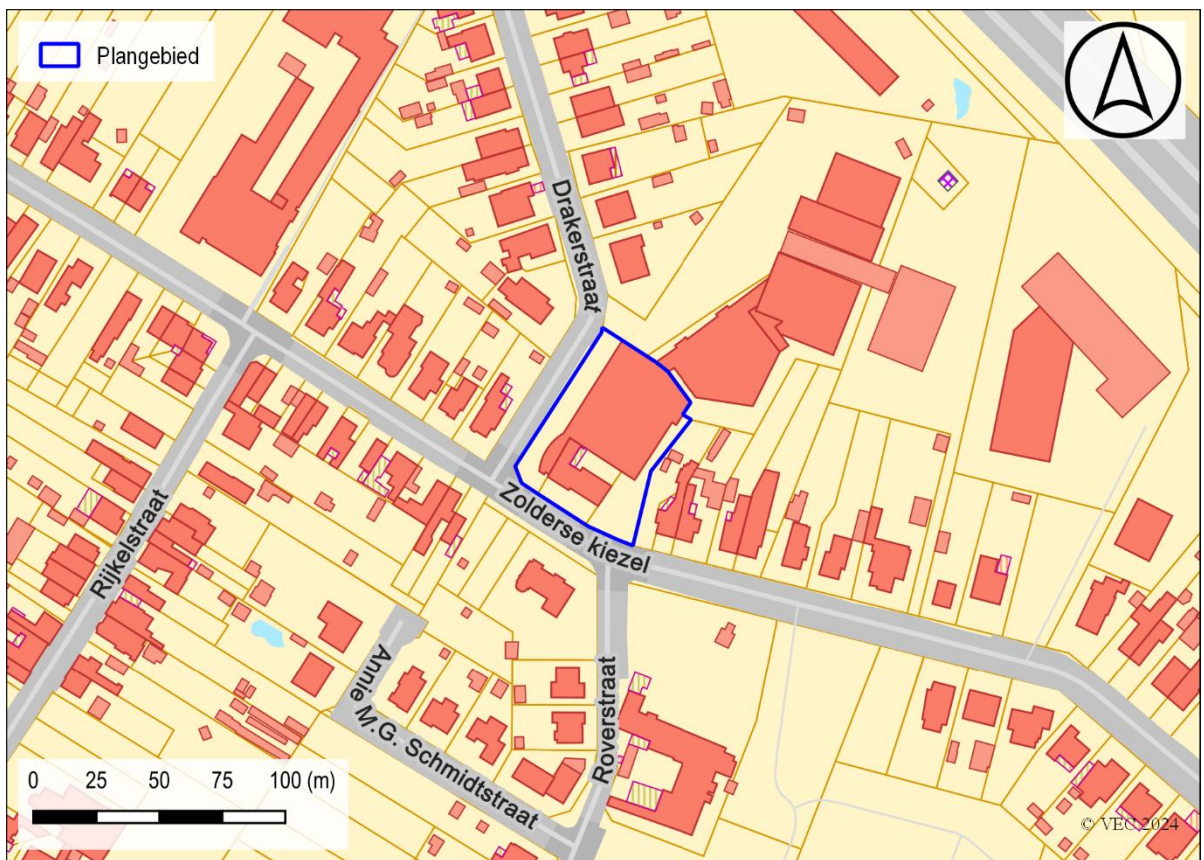
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2024C305	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0071	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 213680	Y ₁ : 182693
	X ₂ : 213750	Y ₂ : 182779
KADASTER	Hasselt, 13 AFD/ Kuringen 3 AFD/, sectie E, nrs. 214T3, 214V3, 214Z3	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Zolderse Kiezel 64, 3511 Hasselt	
OPZET INITIATIEFNEMER	Verbouwing tuincentrum	

Figuur 1: Ruime situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).

Figuur 2: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de verbouwing van een tuincentrum ter hoogte van Zolderse Kiezel 64 te Hasselt. Hiertoe worden eerst enkele gebouwen afgebroken op het zuidelijke deel van het plangebied. In de plaats van de oude gebouwen wordt een nieuwe uitbreiding voor het tuincentrum gebouwd. Er wordt voorlopig uitgegaan van een funderingsplaat op volle grond met de funderingsaanzet op 80cm diepte. De overige inrichtingswerken (aanleg pad, nieuwe verharding, parking, etc.) zorgen voor een maximale verstoring tot 50cm diep.

De laaggelegen vallei van de Demer loopt ten noorden van het plangebied, terwijl het plangebied zelf op de uitlopers van een hoger gelegen rug te vinden is. Ter hoogte van het plangebied bevinden zich tertiaire afzettingen van de Formatie van Eigenbilzen. De quartaire sequentie bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (type 3). Het bodemtype op het plangebied is een matig droge lemig zandbodem met dikke antropogene humus A horizont (Scm).

Het plangebied bevindt zich in de 18de-19de eeuw in een agrarische zone tussen de dorpskern van Kermt (ZW) en de abdij van Herkenrode (N). Er tekenen zich meerdere vijvers af in de onmiddellijke omgeving van het plangebied. Op de Ferrariskaart wordt het plangebied aangeduid ter hoogte van de weg, de rand van een vijver ten noorden en een mogelijks bebouwd perceel ten zuiden. De 19de-eeuwse kaarten geven een totaal ander beeld. Zowel op de Atlas der Buurtwegen als op de Topografische kaart Vandermaelen wordt het plangebied tussen de weg en de vijvers geplaatst en is er van bebouwing geen sprake. De oudste bebouwing op het plangebied betreft de bestaande zuidelijke woning en stal, deze dateren van voor 1971. De rest van het perceel wordt doorheen de jaren van meer bebouwing voorzien. Tussen 2013 en 2014 maken meerdere aparte loodsen plaats voor de huidige grote hal en ontstaat de huidige inrichting van het plangebied.

Twee belangrijke sites uit de volle middeleeuwen werden reeds archeologisch onderzocht via opgravingen en werfbegeleidingen. Dit betreft enerzijds verschillende locaties op de abdijsite van Herkenrode, anderzijds gaat het over het Prinsenhof. Daarnaast zijn er nog 6 proefsleuvenonderzoeken en 2 opgravingen recent uitgevoerd. Deze brachten bewoningssporen uit de metaaltijden, Romeinse tijd, volle en late middeleeuwen aan het licht.

Het plangebied bevindt zich op de uitlopers van een hoger gelegen rug langsheen de Demervallei. Deze ligging was zonder twijfel aantrekkelijk voor de inplanting van menselijke bewoning en activiteit. Het weinige archeologische onderzoek in de omgeving van het plangebied bracht reeds bewoningssporen uit de metaaltijden, Romeinse tijd, volle en late middeleeuwen aan het licht. Er werden tot op heden nog geen prehistorische vondstenconcentraties aangetroffen, maar deze kunnen op basis van de landschappelijke ligging van het plangebied zeker niet uitgesloten worden.

Het plangebied is op heden grotendeels bebouwd en verhard. De te slopen gebouwen en op te breken verhardingen hebben hoogstwaarschijnlijk reeds een deel van het archeologisch bodemarchief verstoord. Hierdoor kan het archeologisch potentieel van het plangebied naar beneden worden bijgesteld.

Enkele van de geplande ingrepen blijven beperkt tot het verstoorde deel van de bodem onder de bestaande verhardingen. Het gaat hierbij over een klinkerpad rond de nieuwbouw, een nieuwe klinkerverharding, parkeerplaatsen in grasdallen en een open infiltratie. Al deze werkzaamheden zorgen dan ook niet voor een verdere verstoring van het archeologisch bodemarchief en hiervoor kan een vrijgave geadviseerd worden.

Aan de randen van het plangebied wordt een ruime groenzone voorzien. De ingrepen die hiermee gepaard gaan zijn eerder beperkt in diepte en zorgen ook niet voor een verdere verstoring van het bodemarchief. Ook hier kan een vrijgave geadviseerd worden.

In de plaats van de oude gebouwen wordt een nieuwe uitbreiding voor het tuincentrum gebouwd. Er wordt voorlopig uitgegaan van een funderingsplaat op volle grond. De funderingsaanzet zal (als de ondergrond hier geschikt voor is) op -80cm onder het maaiveld worden uitgegraven. De kans bestaat dat hierdoor plaatselijk een extra verstoring (in diepte) van het bodemarchief wordt veroorzaakt. Het gaat hier echter om een zone met een beperkte oppervlakte (ca. 400m²) die volledig overlapt met de te slopen gebouwen. Over de gehele footprint is dan ook een bepaalde verstoring van het bodemarchief te verwachten, waardoor de kans op nuttige kenniswinst bij verder vooronderzoek eerder beperkt is. Er wordt dan ook voor deze werken een vrijgave geadviseerd.

1.3 Gemotiveerd advies

Meerdere van de geplande werkzaamheden zorgen niet voor een verdere verstoring van het bodemarchief aangezien ze plaatsvinden in de verstoorde bodem onder de bestaande verharding of omdat ze beperkt zijn in diepte. Voor deze werken kan meteen een vrijgave worden geadviseerd.

De aanleg van de fundering voor de nieuwbouw kan mogelijks wel een extra verstoring van het bodemarchief betekenen. Het gaat hier echter om een zone met een beperkte oppervlakte die volledig overlapt met de te slopen gebouwen en waar minstens een bepaalde verstoring van het bodemarchief te verwachten valt. Aangezien de kans op nuttige kenniswinst bij verder vooronderzoek eerder beperkt is, wordt ook voor deze werken een vrijgave geadviseerd. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerendergoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Ruime situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).	4
Figuur 2: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4

